

Phát huy giá trị di tích Hồ Chí Minh trong nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập lý luận chính trị cho sinh viên hiện nay

Ngày nhận bài: 22/01/2026 | Ngày phản biện: 24/01/2026 | Ngày xuất bản: 14/03/2026

Tác giả: Vũ Thị Kim Yến (Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch)

Tóm tắt: Với gần 900 bảo tàng, di tích, điểm di tích lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh ở mọi miền đất nước, hệ thống di tích Hồ Chí Minh đã góp phần làm phong phú thêm về cuộc đời cao đẹp, sự nghiệp vĩ đại, tư tưởng tiến bộ, đạo đức sáng ngời, phong cách giản dị, cao quý của Người. Không chỉ là "địa chỉ đỏ" để quy tụ tình cảm, giáo dục truyền thống, khơi dậy khát vọng cống hiến, sáng tạo của các thế hệ người Việt Nam nói chung, thế hệ trẻ nói riêng, hệ thống này còn lan tỏa các giá trị trường tồn của di sản Hồ Chí Minh đến các dân tộc trên thế giới. Vì vậy, tiếp tục nghiên cứu, bảo tồn, gìn giữ và phát huy giá trị di tích Hồ Chí Minh hiện nay có ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc. Từ đó giúp mỗi người chúng ta, đặc biệt là thế hệ trẻ, tin tưởng, tích cực, chủ động trong học tập và làm theo Bác với tất cả sự kính trọng, tình cảm, trách nhiệm và niềm tin vào con đường mà Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhân dân ta đã lựa chọn.

22/11. Đặt vấn đề

Chủ tịch Hồ Chí Minh, lãnh tụ thiên tài của Đảng và nhân dân ta, Anh hùng giải phóng dân tộc Việt Nam, nhà văn hóa kiệt xuất đã để lại cho chúng ta một di sản vô giá trong kho tàng di sản văn hóa dân tộc - di sản Hồ Chí Minh. Di sản Hồ Chí Minh là một tổng thể thực tiễn và lý luận, bao gồm toàn bộ cuộc đời sinh động, sự nghiệp vĩ đại, tư tưởng tiến bộ, đạo đức sáng ngời và phong cách giản dị, cao quý của Người. Di sản Hồ Chí Minh còn được kết tinh trong hệ thống các bảo tàng, các khu di tích và điểm di tích lưu niệm về Người (viết tắt là Di tích Hồ Chí Minh) trải dài khắp cả nước và một số quốc gia trên thế giới. Trong những năm qua, Di tích Hồ Chí Minh đã thực sự trở thành "địa chỉ đỏ" trong giáo dục truyền thống cách mạng của Đảng, của dân tộc và tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đối với cán bộ, đảng viên và nhân dân nói

chung, cũng như sinh viên trong các trường đại học nói riêng. Đây đồng thời còn là những điểm tham quan có ý nghĩa lịch sử - văn hóa; giúp cho du khách trong và ngoài nước hiểu rõ hơn về thân thế, sự nghiệp vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh và đất nước, con người Việt Nam.

Hiện nay, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang tập trung thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”. Trong khi các thế lực thù địch, phản động luôn tìm mọi cách xuyên tạc, phủ nhận những đóng góp vĩ đại của Người, phủ nhận giá trị tư tưởng Hồ Chí Minh, thì việc phát huy giá trị Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh trong công tác giáo dục truyền thống nói chung, giáo dục lý luận chính trị cho sinh viên nói riêng càng trở nên quan trọng.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp tài liệu trên cơ sở thu thập các nguồn dữ liệu thứ cấp, bao gồm văn kiện Đảng, Nhà nước, các báo cáo của các cơ quan, đơn vị, các bài báo khoa học có liên quan. Phương pháp thống kê và so sánh cũng được sử dụng trong đánh giá kết quả hoạt động giảng dạy, học tập thực tế, ngoại khóa tại các di tích Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, tác giả sử dụng tư liệu thực tiễn từ quá trình công tác tại Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch để minh họa và củng cố luận điểm, đảm bảo kết hợp chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn trong phân tích. Những phương pháp này giúp bài viết đưa ra kết luận và đề xuất giải pháp phù hợp với bối cảnh cụ thể của công tác giảng dạy, học tập lý luận chính trị cho sinh viên tại hệ thống di tích Hồ Chí Minh.

3. Hệ thống di tích Hồ Chí Minh - “địa chỉ đỏ” trong giảng dạy, học tập lý luận chính trị cho sinh viên

Di tích Hồ Chí Minh có chức năng nghiên cứu, sưu tầm, kiểm kê, bảo quản, trưng bày tài liệu hiện vật và tuyên truyền, giáo dục về cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Hệ thống di tích Hồ Chí Minh gắn liền với những sự kiện lịch sử quan trọng của dân tộc và những đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam. Theo số liệu thống kê của Bảo tàng Hồ Chí Minh, riêng ở trong nước đã có gần

900 di tích và địa điểm di tích liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh (Phòng Hướng dẫn nghiệp vụ - Bảo tàng Hồ Chí Minh, 2022). Các di tích Hồ Chí Minh tập trung ở: nơi Người sinh ra và lớn lên (Nam Đàn, Nghệ An); nơi Người trải qua thời niên thiếu (Huế); nơi Người ra đi tìm đường cứu nước (Bến cảng Nhà Rồng, Thành phố Hồ Chí Minh); nơi Người sau 30 năm bôn ba hoạt động ở nước ngoài đã trở về trực tiếp lãnh đạo cách mạng Việt Nam (Pác Bó, Cao Bằng); nơi Người cùng Trung ương Đảng lãnh đạo, chỉ đạo kháng chiến chống thực dân Pháp (ATK Định Hóa, Thái Nguyên và Tân Trào, Tuyên Quang, khu Đá Chông); nơi Người sống và làm việc suốt 15 năm cuối của cuộc đời, 1954-1969 (Khu Phủ Chủ tịch, Hà Nội); nơi bảo quản lâu dài thi hài của Người (Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Hà Nội); nơi lưu giữ hiện vật và tư liệu về cuộc đời hoạt động cách mạng của Người (Bảo tàng Hồ Chí Minh Hà Nội và hệ thống chi nhánh trong cả nước). Có thể khẳng định, mỗi di tích Hồ Chí Minh chính là một "trường học" thực tiễn sinh động, một thiết chế văn hoá đặc thù, mang lại hiệu quả thiết thực trong giáo dục truyền thống yêu nước, đạo đức cách mạng, phong cách, lối sống cho sinh viên Việt Nam.

Là những môn học cơ bản trong nội dung, chương trình đào tạo của các trường đại học trong hệ thống giáo dục quốc dân, các môn lý luận chính trị có vị trí, vai trò đặc biệt quan trọng, góp phần xây dựng thế giới quan, phương pháp luận khoa học và niềm tin cộng sản chủ nghĩa, xây dựng bản lĩnh chính trị, lập trường tư tưởng, đạo đức, lối sống, nhân cách cho sinh viên. Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 "Về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế" và nhất là Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân, đều đặt ra yêu cầu cần phải đổi mới nội dung, phương pháp, nâng cao hiệu quả giáo dục lý luận chính trị trong các cơ sở giáo dục quốc dân, tạo sự chuyển biến thực chất về nhận thức chính trị cho học sinh, sinh viên. Kết luận số 94-KL/TW nhấn mạnh: "Đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân nhằm tạo bước tiến mới, có kết quả, chất lượng cao hơn, góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội; bảo đảm thế hệ trẻ Việt Nam luôn trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng và với chế độ ta" (Ban Bí thư, 2014). Theo đó,

“Phương pháp giảng dạy và học tập phải sinh động, mềm dẻo, có thực tiễn và phù hợp với từng cấp; tạo được sự hứng thú và có trách nhiệm cho người dạy và người học; người học thích đọc hơn, có trách nhiệm phải học; người dạy có hứng thú hơn, có trách nhiệm cao hơn” (Ban Bí thư, 2014).

Qua 10 năm thực hiện Kết luận số 94-KL/TW, công tác giáo dục lý luận chính trị đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Hệ thống chương trình và giáo trình lý luận chính trị được ban hành tương đối đồng bộ, có sự tích hợp giá trị truyền thống, chủ nghĩa Mác - Lê-nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và chủ trương, chính sách của Đảng. Tỷ lệ học sinh, sinh viên được tiếp cận với các môn học lý luận chính trị ngày càng tăng, nhiều trường đã có sáng kiến đổi mới công tác giảng dạy, gắn lý luận với thực tiễn, đối thoại chính trị với sinh viên. Nhiều mô hình giảng dạy sáng tạo như học tập ngoại khóa, thảo luận chuyên đề, sử dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội bước đầu phát huy hiệu quả trong việc truyền cảm hứng học tập lý luận (Diệp Chi, 2025). Điển hình như: Đại học Bách khoa Hà Nội, từ năm 2023 thành lập Trung tâm Chuyển đổi số nhằm thực hiện chuyển đổi số giáo dục, phát triển nền tảng học tập số, hỗ trợ đào tạo Blended Learning (B-learning), trong đó có các môn lý luận chính trị. Từ năm 2020 đến 2024, số sinh viên học theo hình thức B-Learning tăng từ 204 lên 2.651 - gấp hơn 13 lần. Toàn bộ tài liệu đã được số hóa với 100% lưu trữ trên hệ thống quản lý học tập LMS. Khảo sát năm học 2023 - 2024 cho thấy mức độ hài lòng của sinh viên đạt 3.4/4 điểm - một con số tích cực đối với nhóm học phần vốn được xem là “khô khan”. (Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, 2025). Trường Đại học Y Dược Thái Bình có một số mô hình hay, cách làm sáng tạo trong đổi mới phương pháp giảng dạy/học lý luận chính trị được chỉ đạo triển khai thực hiện như: tổ chức Cuộc thi Ánh sáng soi đường cấp Trường; Tham gia Cuộc thi Olympic các môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; sinh hoạt chuyên đề, viết bài tham gia Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các luận điệu sai trái của các thế lực thù địch... (Ban Tuyên huấn Đảng uỷ, Trường Đại học Y Dược Thái Bình, 2025).

Bên cạnh các hình thức giáo dục lý luận chính trị tại giảng đường thì tham quan, học tập thực tế tại Di tích Hồ Chí Minh là một trong những hình thức giáo dục quan trọng, nhất là từ khi có Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Nhiều trường đại học đã phối hợp với các bảo tàng, di tích lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong cả

nước tổ chức cho các lớp sinh viên đang học các môn lý luận chính trị tham quan, học tập thực tế. Đơn cử như tại Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, số lượng sinh viên đến tham quan học tập ngày càng tăng cao: Năm 2016 có 16.956 lượt sinh viên; Năm 2017 con số đã tăng lên 18.534 lượt sinh viên. Tính đến hết năm 2025, có 19.658 sinh viên đến Khu di tích tham quan, học tập thực tế và đã có hơn 30 trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp đưa nội dung học tập tại Khu di tích vào nội dung giáo dục thường niên như: Đại học Giao thông vận tải, Đại học Văn Hóa, Học viện An ninh Nhân dân, Học viện Chính trị Quân sự, Cao đẳng Điện tử Điện lạnh... (Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, 2025).

Hoạt động tham quan, học tập thực tế tại Di tích Hồ Chí Minh được tiến hành thường xuyên, liên tục suốt nhiều năm qua, đã chứng tỏ không chỉ đem lại hiệu quả rõ rệt trong nâng cao chất lượng học tập lý luận chính trị của sinh viên mà còn là một hoạt động ngoại khóa hữu ích tăng cường đoàn kết sinh viên, gắn bó với trường, lớp, với tổ chức Đoàn thanh niên, Hội sinh viên. Trung tá, TS Nguyễn Tùng Lâm, Trưởng Sĩ quan Chính trị đánh giá: “Với những nội dung thuyết minh chuyên đề, các Khu Di tích, Bảo tàng Hồ Chí Minh đã thật sự trở thành “giảng đường” đáp ứng nhu cầu nghiên cứu, học tập của các đối tượng khách tham quan là cán bộ chính trị trường Đảng ở các tỉnh, thành và Trung ương; các sĩ quan chính trị trung, cao cấp trong các nhà trường Quân đội; các lớp đối tượng Đảng, bồi dưỡng đảng viên mới, nhất là sinh viên ở nhiều trường đại học và nhiều đối tượng khác có nhu cầu nghiên cứu chuyên sâu về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh” (Nguyễn Tùng Lâm, 2018). Tiến sĩ Lê Xuân Nam - Giảng viên Trường Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh nhận xét: “Tham quan Bảo tàng là một hình thức giáo dục thiết thực và bổ ích, làm cho sinh viên thay đổi cách nhìn, cách hiểu, cách sống với quá khứ. Đồng thời tạo ra sự biến đổi lớn góp phần hoàn thiện nhân cách con người. Qua đó, giúp cho thế hệ trẻ có ý thức bảo tồn các di sản văn hóa” (Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh thành phố Hồ Chí Minh, 2017). Tiến sĩ Lê Thị Thảo - Học viện Báo chí và Tuyên truyền phát biểu: “Việc nghiên cứu các di tích lịch sử liên quan đến Hồ Chí Minh sẽ giúp sinh viên có cái nhìn toàn diện và sâu sắc về quá trình đấu tranh của Người. Từ đó, sinh viên có thể dễ dàng nhận diện và phản bác các luận điệu sai trái này bằng những dẫn chứng lịch sử cụ thể, đấu tranh bảo vệ sự thật và khẳng định tính chính nghĩa của cách mạng Việt Nam” (Lê Thị Thảo, 2025).

Rất nhiều cảm tưởng được các sinh viên viết lên sau khi tham quan, học tập thực tế tại Di tích Hồ Chí Minh bày tỏ lòng mến mộ, kính phục tấm gương đạo đức, thể hiện sự quyết tâm học tập theo tấm gương đạo đức của Người: Học viên Lê Khánh Hưng, Học viện An Ninh bày tỏ cảm xúc về chuyến tham quan học tập thực tế tại Khu Di tích Phủ Chủ tịch, minh chứng cho hiệu quả của phương pháp học tập kết hợp giữa lý luận và thực tiễn: “Chuyến đi đã kết thúc. Nhưng những câu chuyện, bài học về vị lãnh tụ vĩ đại, vị cha già kính yêu không thể nào phai được. Tư tưởng Hồ Chí Minh đã trở thành tài sản vô vùng quý báu không chỉ của dân tộc mà của cả loài người trên thế giới. Chúng ta, những thế hệ trẻ tương lai, cần giữ gìn và phát huy tư tưởng của Người” (Khu Di tích Phủ Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, 2021). Sinh viên Bùi Thị Hải Nhi, Học viện Báo chí Tuyên truyền chia sẻ: “Tham gia nghiên cứu thực tế tại Pác Bó, Cao Bằng mang đến cho em cảm nhận sâu sắc về lịch sử cách mạng và tinh thần kiên cường của Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng các chiến sĩ trong những ngày đầu cách mạng. Qua trải nghiệm thực tế, kiến thức lý thuyết trở nên sống động, giúp em hiểu rõ hơn giá trị to lớn của tư tưởng Hồ Chí Minh trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Các hoạt động thực tế như thế này còn giúp sinh viên chúng em rèn luyện bản lĩnh, nâng cao nhận thức và trang bị kiến thức sắc bén để nhận diện và phản bác hiệu quả các luận điệu sai trái, xuyên tạc, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và sự nghiệp cách mạng của dân tộc” (Lê Thị Thảo, 2025).

4. Giải pháp phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh vào nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập lý luận chính trị ở các trường đại học hiện nay

Bên cạnh những kết quả đạt được, công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho thế hệ trẻ nói chung, sinh viên nói riêng thời gian vừa qua vẫn còn tồn tại một số tồn tại, hạn chế cơ bản cần khắc phục, như: nội dung giáo trình còn nặng tính hàn lâm, thiếu gắn kết thực tiễn; phương pháp giảng dạy chậm đổi mới; đội ngũ giảng viên lý luận chính trị còn thiếu về số lượng và chất lượng; cơ sở vật chất lạc hậu; thiếu bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả giáo dục chính trị trong thực tiễn; một bộ phận sinh viên chưa tích cực, hứng thú học lý luận chính trị (Diệp Chi, 2025). Do đó, phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh vào nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các trường

đại học hiện nay phải thực hiện tốt một số nội dung, biện pháp cơ bản sau:

Một là, tiếp tục nâng cao nhận thức cho cán bộ, giảng viên, sinh viên về phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh vào nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn lý luận chính trị.

Các môn lý luận chính trị có vai trò rất quan trọng trong trang bị thế giới quan, phương pháp luận khoa học, bồi dưỡng lập trường, quan điểm, thái độ chính trị và tình cảm của sinh viên. Quá trình giáo dục giúp cho sinh viên thấm nhuần sâu sắc bản chất khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; nắm vững quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Sinh viên thấy được những giá trị bền vững của chủ nghĩa Mác - Lênin cần phải kế thừa, trung thành và vận dụng sáng tạo vào điều kiện cách mạng Việt Nam và những vấn đề đang được tiếp tục nghiên cứu, bổ sung, phát triển. Đồng thời, các em nhận thức sâu sắc vị trí, vai trò, giá trị của tư tưởng Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hiện nay, để chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh thực sự trở thành kim chỉ nam cho nhận thức và hành động của sinh viên.

Việc phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh trong giảng dạy sẽ cung cấp thêm những minh chứng, tư liệu quý giá, sinh động cho sinh viên hiểu rõ hơn tính khoa học, cách mạng và giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh; đồng thời nâng cao lòng tự hào, kính yêu lãnh tụ, tạo động lực mạnh mẽ hơn để đẩy mạnh học tập và làm theo Bác trong thực tiễn. Thông qua việc phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh còn bồi dưỡng cho sinh viên lòng tự hào về truyền thống cách mạng của Đảng, của dân tộc; đồng thời giúp họ thấy rõ hơn trách nhiệm của mình trong giữ gìn, bảo vệ thành quả cách mạng; bảo tồn và phát huy di sản văn hóa dân tộc; tích lũy thêm những tri thức, kinh nghiệm, kỹ năng theo mục tiêu, yêu cầu đào tạo.

Hai là, đề cao vai trò tích cực, chủ động, sáng tạo của giảng viên trong phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh vào nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị.

Trong giảng dạy các bộ môn lý luận chính trị, đội ngũ giảng viên có vai trò đặc biệt quan trọng và có ý nghĩa quyết định. Họ không chỉ có vai trò hướng dẫn, định hướng tư tưởng, trang bị cho sinh viên hệ thống kiến thức, kỹ năng theo yêu cầu của bậc học

và trong đây mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh mà còn có ảnh hưởng đặc biệt và trực tiếp đối với sự phát triển nhân cách, niềm tin, lý tưởng mà sinh viên tiếp nhận. Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị đã chỉ rõ: Nâng cao tính chiến đấu, tính giáo dục, tính thuyết phục trong tuyên truyền, học tập chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Do đó, việc phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh trong giảng dạy là không ngừng làm gia tăng tính thuyết phục, tính thực tiễn hệ thống tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người.

Điều đó đòi hỏi trong giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh, đội ngũ giảng viên không những phải sử dụng giá trị Di tích Hồ Chí Minh để làm tư liệu, minh chứng cho sinh viên hiểu rõ hơn tính khoa học, cách mạng và giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người, mà còn phải vận dụng kiến thức đã học chủ động tích cực trong việc giải quyết các vấn đề trong thực tiễn theo quan điểm của Hồ Chí Minh, đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước. Đây là vấn đề không đơn giản, nhất là trong bối cảnh hiện nay, khi Đảng ta đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh thì các thế lực chống đối Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam, kéo theo đó là nhiều tổ chức, cá nhân cơ hội chính trị, thoái hóa, bất mãn ở trong, ngoài nước vẫn tiếp tục đưa ra nhiều luận điệu phê phán, xuyên tạc, vu cáo, bôi nhọ; trong đó có nhiều luận điệu trực tiếp xuyên tạc, bóp méo, bôi nhọ tư tưởng, đạo đức, tác phong, cuộc đời riêng của Hồ Chí Minh; Tách tư tưởng Hồ Chí Minh với đường lối, chính sách của Đảng; Ra sức tuyên truyền xuyên tạc việc giữ gìn thi hài Bác, bảo quản, tôn tạo các công trình lưu niệm về Người là việc làm tốn kém, không thực hiện Di chúc của Người...

Đảng ủy, lãnh đạo các trường đại học cần quan tâm, tạo điều kiện nhiều hơn nữa cho cán bộ, giảng viên được tham gia các hoạt động nghiên cứu thực tế, tham quan, khảo sát việc thực hiện Kết luận số 01 của Bộ Chính trị ở các đơn vị cơ sở và các di tích, khu lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh; tăng cường phối hợp với các cơ quan, viện nghiên cứu mở các lớp tập huấn, bồi dưỡng cho cán bộ, giảng viên nâng cao kiến thức về tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tăng cường các hoạt động nghiên cứu, trao đổi, thảo luận chuyên sâu về phát huy giá trị các bảo tàng, di tích lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh, gắn liền với thân thế, sự nghiệp cách mạng và tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác; đồng thời bồi dưỡng cho đội ngũ giảng viên những kiến thức, kinh

nghiệm trong giải quyết các vấn đề mới trong công tác giáo dục, đào tạo ở Nhà trường hiện nay.

Ba là, gắn kết chặt chẽ giữa nâng cao chất lượng giảng dạy với tổ chức có hiệu quả các hình thức tham quan, học tập thực tế, tìm hiểu về giá trị Di tích Hồ Chí Minh.

Thấm nhuần quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Học đi với lao động - Lý luận đi với thực hành” (Hồ Chí Minh, 2021, tr.594), Đảng ta đã xác định: “chuyển mạnh quá trình giáo dục chủ yếu trang bị kiến thức sang phát triển toàn diện năng lực, phẩm chất người học” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr.232). Cấp ủy đảng, lãnh đạo các trường, khoa và bộ môn lý luận chính trị cần thường xuyên phối hợp chặt chẽ với các bảo tàng, khu di tích và điểm di tích lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh để tổ chức tốt các hoạt động “về nguồn”, dâng hương, báo công với Bác, tham quan, học tập thực tế, nhất là tại các di tích quốc gia đặc biệt như Di tích Kim Liên, Di tích Pác Bó, Khu di tích Phủ Chủ tịch hay hệ thống Bảo tàng Hồ Chí Minh Hà Nội và các chi nhánh... là những cơ quan hiện lưu trữ nhiều tư liệu, tài liệu hiện vật gốc có giá trị về cuộc đời, sự nghiệp, tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người để cán bộ, sinh viên học tập, nghiên cứu và làm theo Bác.

Đầu mỗi năm học, lãnh đạo Nhà trường chỉ đạo Phòng Đào tạo cần xây dựng kế hoạch tham quan, học tập thực tế Di tích Hồ Chí Minh trong chương trình học tập chính khóa. Sau khi có kế hoạch đào tạo của nhà trường, Khoa Lý luận chính trị cần lập kế hoạch cụ thể cho các giảng viên phụ trách đồng thời thông báo kế hoạch chung cho bảo tàng hoặc di tích trong hệ thống di tích Hồ Chí Minh chủ động công tác tiếp đón. Các giảng viên khi có kế hoạch cụ thể sẽ liên hệ trực tiếp với bảo tàng, di tích để thống nhất ngày giờ tham quan. Với phương thức đào tạo theo hệ thống tín chỉ như hiện nay, các lớp sinh viên học lý thuyết khá đông thì giảng viên lưu ý có thể chia nhỏ các lớp theo chuyên ngành hoặc theo lớp thảo luận để tổ chức đoàn đi tham quan thực tế với quy mô vừa phải (từ 30 đến 50 sinh viên) để chất lượng học tập tốt hơn.

Khoa/Bộ môn Lý luận chính trị của các trường cần thống nhất với Phòng Tuyên truyền giáo dục của các bảo tàng, di tích Hồ Chí Minh về nội dung hướng dẫn, thuyết minh. Trước hết cần chú ý nội dung tuyên truyền, giáo dục gắn với các tài liệu hiện vật trưng bày trong bảo tàng, di tích. Cùng với nội dung hướng dẫn truyền thống cần có thêm

những nội dung gắn với chương trình học các môn lý luận chính trị, và đặc biệt là tổ chức cho sinh viên xem phim tư liệu về cuộc đời, sự nghiệp Chủ tịch Hồ Chí Minh. Bên cạnh đó, giảng viên có thể đặt hàng/yêu cầu bảo tàng, di tích Hồ Chí Minh tổ chức các hoạt động hoặc tạo không gian khám phá và sáng tạo cho sinh viên trải nghiệm. Hình thức này sẽ giúp các em sinh viên có cảm giác hào hứng, vui thích. Nhờ vậy việc học tập chính trị tư tưởng tại các di tích trở nên sinh động, kiến thức sẽ đi vào tiềm thức của sinh viên một cách tự nhiên.

Để hoạt động tham quan, học tập thực tế tại Di tích Hồ Chí Minh đạt hiệu quả cao, giảng viên cần có đánh giá về kết quả học tập này của các em. Kết thúc chương trình tham quan, học tập thực tế, giảng viên yêu cầu sinh viên viết thu hoạch hoặc thảo luận trao đổi và giảng viên sẽ đánh giá các bài thu hoạch đó trên tinh thần khuyến khích sinh viên. Điểm bài thu hoạch của sinh viên được tính vào điểm đánh giá quá trình học tập môn học. Làm như vậy, sinh viên cũng sẽ tích cực, chủ động hơn trong việc đi tham quan thực tế, thu hái được nhiều bài học bổ ích qua chuyến đi. Sự tập trung, nghiêm túc của sinh viên sẽ khiến cho cán bộ hướng dẫn hào hứng nhiệt tình hơn, chia sẻ cho các em được nhiều kiến thức bổ ích hơn.

5. Kết luận

Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng của chân lý “Không có gì quý hơn độc lập, tự do”, là biểu tượng của niềm tin tất thắng, là hiện thân của tình yêu bao la, là gương sáng lý tưởng cho mọi thế hệ người Việt Nam mãi mãi noi theo. Các bảo tàng, khu di tích và điểm di tích lưu niệm về Chủ tịch Hồ Chí Minh chính là nhân tố quan trọng, chủ yếu, đảm bảo cho sự lan toả đó ngày càng thấm sâu và lan rộng mãi trong tiến trình phát triển của dân tộc và của đất nước Việt Nam ở kỷ nguyên mới, vì “hoà bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội”. Chính vì vậy, giữ gìn, phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh là nhiệm vụ thiêng liêng, cao cả, là vinh dự, trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta, trong đó có thế hệ trẻ là tương lai, là rường cột của nước nhà. Phát huy giá trị Di tích Hồ Chí Minh trong nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học không những trực tiếp nâng cao chất lượng công tác giáo dục, đào tạo mà còn tạo động lực to lớn để sinh viên hiện thực hóa tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người trong các hoạt

động thực tiễn./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Ban Bí thư. (2014). Kết luận 94-KL/TW ngày 28/3/2014 về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân.
- (2) Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương. (2025). Tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân, xây dựng thể hệ trí thức trẻ có bản lĩnh chính trị vững vàng, <https://baocaovien.vn/tiep-tuc-doi-moi-viec-hoc-tap-ly-luan-chinh-tri-trong-he-thong-giao-duc-quoc-dan-xay-dung-the-he-tri-thuc-tre-co-ban-linh-chinh-tri-vung-vang/7154.html>.
- (3) Ban Tuyên huấn Đảng ủy, Trường Đại học Y dược Thái Bình. (2025). Kết quả khảo sát việc triển khai, thực hiện Kết luận số 94-KL/TW, ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân tại Trường Đại học Y Dược Thái Bình
- (4) Bảo tàng Hồ Chí Minh - chi nhánh thành phố Hồ Chí Minh. (2017). Sổ cảm tưởng
- (5) Diệp Chi. (2025). Đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc, https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/van_hoa_xa_hoi/-/2018/1111002/view_content
- (6) Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập I, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội
- (7) Đảng Cộng sản Việt Nam. (2025). Dự thảo báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khoá XIII tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng
- (8) Hồ Chí Minh. (2021), Toàn tập, tập 11, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội
- (9) Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. (2021), Sổ cảm tưởng
- (10) Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. (2025). Báo cáo thống kê số lượng khách tham quan, tháng 12-2025
- (11) Lê Thị Thảo. (2025), Hoạt động ngoại khóa của sinh viên chuyên ngành tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần đấu tranh với những quan điểm sai trái, thù địch, <https://lyluanchinhtrivatruyenthong.vn/hoat-dong-ngoai-khoa-cua-sinh-vien-chuyen-nganh-tu-tuong-ho-chi-minh-gop-phan-dau-tranh-voi-nhung-quan-diem-sai-trai-thu-dich-p29501.html>.
- (12) Nguyễn Tùng Lâm. (2018), Phát huy giá trị di tích, bảo tàng Hồ Chí Minh trong công tác tuyên truyền, giáo dục thân thể, sự nghiệp của Người. Trong Kỷ yếu hội thảo khoa học phát huy giá trị di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh vào giáo dục chính trị trong quân đội nhân dân Việt Nam, Bộ Tư lệnh Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh, Trường Sĩ quan Chính trị.
- (13) Phòng Hướng dẫn nghiệp vụ - Bảo tàng Hồ Chí Minh. (2022), Số liệu thống kê di tích và địa điểm di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Việt Nam.